

DATOS IDENTIFICATIVOS

Filosofía e Historia da Tradución e Paratradución

Filosofía e Historia da Tradución e Paratradución				
Materia	Filosofía e Historia da Tradución e Paratradución			
Código	V01M047V01207			
Titulación	Máster Universitario en Tradución & Paratradución			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	1º	2C
Lingua de impartición	Outros			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Baltrusch , Burghard			
Profesorado	Baltrusch , Burghard			
Correo-e	burg@uvigo.es			
Web	http://193.146.32.240/moodle0910/course/view.php?id=509			
Descrición xeral	Introdución a algunhas das liñas centrais do pensamento filosófico sobre tradución en xeral (e hermenéutico en especial) nos séculos XIX e XX en Occidente.			

Competencias de titulación

Código	
A3	Habilidad para entender y analizar la historia de la traducción tanto como de la interpretación como un reequilibrio económico, textual, simbólico o político entre los sistemas
A5	Obtener una visión generalista de la historia de la traducción y de la interpretación
A6	Desarrollar una capacidad de análisis histórica a partir de fuentes, testimonios y registros de cualquier condición y procedencia social y en cualquier soporte
A7	Apoyar mediante métodos de investigación histórica la actividad de las demás asignaturas del Máster
A8	Conocimiento de los principales modelos filosóficos de la traducción desde Walter Benjamin hasta la actualidad
A9	Capacidad para entender la traducción e interpretación desde enfoques socioculturales, neurocientíficos, sociobiológicos y hermenéuticos
A10	Habilidad para analizar la evolución cultural como un devenir traductivo
A14	Habilidad para una crítica de la traducción y del proceso traductológico que procura un análisis de las relaciones de poder constituyentes para las traducciones (enfoque sociológico).
A53	Superar el concepto de traducción como operación interlingüística, mecánica y puramente verbal. Contemplar la traducción como un fenómeno holístico y, consecuentemente, llegar al concepto de paratraducción
A55	Leer e interpretar en los márgenes de la traducción para desvelar la ideología de/en la traducción y deducir los comportamientos traductivos de los agentes intervinientes en la transmisión y/o mediación
A86	Selección, organización y evaluación de la documentación relevante relacionada con la investigación, así como de la metodología, los recursos tecnológicos y referencias bibliográficas más apropiadas de modo autónomo y autodirigido.
B1	Estar familiarizada/o con los modelos teóricos más comunes para la descripción y la investigación en los campos de la traducción, interpretación y de la transculturalidad
B5	Estar familiarizada/o con los elementos principales de algunas de las disciplinas relacionadas con la traducción e interpretación, concretamente la historia, la antropología, la filosofía, la sociología, la semiótica, la teoría de la literatura, la política, la economía, los estudios culturales y los estudios de género
B6	Disponer de un espíritu crítico y reflexivo, ágil y práctico ante fenómenos culturales que trasvasan las fronteras lingüísticas y culturales
B9	Saber evaluar críticamente textos teóricos y entender los contextos culturales y lingüísticos en los cuales funcionan la traducción, la interpretación y la paratraducción
B13	Comprender el proceso traductológico como un fenómeno holístico y transversal
B14	Saber identificar procesos de traducción, interpretación y paratraducción en la realidad cotidiana

B15	Saber aplicar los conocimientos adquiridos y tener capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos mas amplios (o multidisciplinares) relacionados con el ámbito de la traducción y la paratraducción
B16	Ser capaz de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios
B17	Saber comunicar sus conocimientos en traducción y paratraducción y las razones últimas que los sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender o valor e a función que a tradución adquiriu ao longo do pensamento no romanticismo e o seu desenvolvemento posterior ao longo do século XX.	saber	A5 B1
Coñecer e analizar algunhas das principais achegas á filosofía da tradución desde o século XIX a través de excertos.	saber saber facer	A3 A5 A8 B5 B9
Identificar neste desenvolvemento histórico a importancia da hermenéutica e a súa relación co concepto da tradución.	saber saber facer	A7 A9 A10 B6 B13 B14
Coñecer e analizar algunhas das principais achegas hermenéuticas á filosofía da tradución desde finais do século XIX ata finais do século XX.	saber saber facer	A7 A8 A9 A10 B13 B14
Adquirir consciencia do cambio de perspectiva introducido por Walter Benjamin e a súa influencia en propostas filosóficas posteriores e saber argumentalo.	saber facer Saber estar / ser	A8 A10 A53 B6 B16 B17
Interiorizar as implicacións destas mudanzas para disciplinas ou conceptos como antropoloxía, literatura, sociobioloxía, neurociencia, estudos culturais, tradución cultural, paratradución, etc.	saber Saber estar / ser	A9 A10 B6 B13 B16
Investigar exemplos actuais nas que a tradución aparece tratada desde unha perspectiva filosófica.	saber facer	A6 A10 A14 A55 A86 B6 B13 B14 B15

Contidos

Tema	
Cara a unha definición de "Filosofía da tradución"	Aspectos relevantes para a "Filosofía da tradución" 1. na definición de Filosofía 2. no concepto de Sabedoría 3. no concepto de Historia 4. no concepto de Cultura
Elementos de hermenéutica e tradución	1. O concepto de Hermenéutica 2. Aspectos de historia do pensamento hermenéutico 3. Exéxese e tradución 4. Filoloxía e tradución 5. Aspectos da hermenéutica moderna
A 'Querela dos universais' e a historia da filosofía e da tradución	1. Neoplatonismo e nominalismo através da historia das ideas 2. A tradución e o principio da relatividade lingüística

"O cometido da tradución" de Walter Benjamin e a súa recepción	1. As ideas fundamentais de "O cometido da tradución" 2. A recepción de Paul de Man e Jacques Derrida 3. Benjamin e a filosofía da tradución actual
Multiculturalismo vs. desconstrución	1. O concepto da cultura e a tradución 2. A 'tradución cultural' 3. A teoría romántica da tradución cultural e nacional 4. Multiculturalismo e interculturalidade 5. Do 'terceiro espazo' á transculturalidade 6. Sobre algunhas mudanzas metodolóxicas na teoría da tradución a finais do século XX
A teoría antropofáxica da tradución	1. A historia do concepto da antropofaxia na cultura brasileira 2. A teoría da transcreación de Haroldo de Campos 3. Haroldo de Campos e Walter Benjamin 4. Do tropicalismo á actualidade 5. A 'transelation' de Erin Moure
Tradución e sociobioloxía	1. Evolucionismo e tradución 2. A hipótese dos 'memes'

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	2	3
Sesión maxistral	2	8	10
Estudo de casos/análises de situacións	2	4	6
Seminarios	4	18	22
Presentacións/exposicións	1	20	21
Debates	2	10	12
Foros de discusión	0	6	6
Traballos tutelados	0	60	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	1. Presentación da materia. 2. Planificación das lecturas obrigatorias. 3. Planificación dos traballos de proxecto e das exposicións. 4. Planificación dos seminarios.
Sesión maxistral	Introdución por parte do docente a aspectos fundamentais da filosofía da tradución: 1. conceptos, 2. historia, 3. obras seleccionadas, 4. correntes e ideas.
Estudo de casos/análises de situacións	Análises puntuais por parte do docente de 1. liñas de pensamento concretas, 2. obras relevantes seleccionadas, 3. autoras/es relevantes e a súa recepción. Cada análise dun ámbito temático será completada cunha rolda de intervencións e preguntas do alumnado.
Seminarios	Realizaranse 2 seminarios sobre temas relacionados cos contidos da materia. O alumnado preparará os temas e unha lista de aspectos concretos através de lecturas de textos procedentes da bibliografía do curso ou outros, indicados polo docente. Durante o seminario analizaranse e debateranse en grupo os aspectos seleccionados.
Presentacións/exposicións	Cada estudante expón un aspecto relacionado co seu tema do traballo de proxecto (ou outro, se for así acordado co docente) ao resto do grupo durante aproximadamente 20-30 minutos. A exposición se complementará cunha rolda de intervencións, na que o resto do grupo coloca cuestións e exporá as súas opinións.
Debates	Todo un grupo prepara un ou varios temas de actualidade propostos por ou acordado co docente e que se insire nun dos ámbitos dos contidos da materia. Durante a sesión, as/os participantes defenden e argumentan de xeito ordenado as súas opinións.
Foros de discusión	O alumnado prepara un tema de actualidade relacionado cun dos contidos da materia proposto por ou acordado co docente a través de lecturas e buscas autodeterminadas de información. Durante o debate cadaquen exporá e argumentará de forma sistemática a súa opinión e responderá ás cuestións propostas polo resto do grupo.

Traballos tutelados	Cada estudante escolle no inicio do curso, a partir das suxestións e orientacións do docente, un tema para un traballo de proxecto de aprox. 10-12 páxinas de extensión. Se for un traballo destinado á publicación web, a extensión será menor. Un aspecto do traballo (sempre que non se acorde outro tema) será presentado nunha exposición oral ao resto do grupo. O traballo de proxecto concreto entregárase ao finalizaren as clases. O proxecto será orientado polo docente a través de titorías individualizadas ou a través da plataforma FAITIC.
Resolución de problemas e/ou exercicios	A través da plataforma FAITIC realizaranse pequenas actividades relacionadas coa materia (wikis, blog, foros de dúbidas, etc.). Algunhas destas actividades terán carácter facultativo, mentres outras serán exercicios ou foros onde o alumnado pode colocar preguntas. A maiores, ofrecerase a posibilidade da resolución de problemas concretos en titorías individualizadas ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	De forma presencial na aula se for: "Estudo de casos/análises de situacións", "Debates", "Seminarios", "Presentacións/Exposicions" De forma presencial nas titorías de despacho se for: "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios" De forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual): "Foros de discusión", "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios"
Debates	De forma presencial na aula se for: "Estudo de casos/análises de situacións", "Debates", "Seminarios", "Presentacións/Exposicions" De forma presencial nas titorías de despacho se for: "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios" De forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual): "Foros de discusión", "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios"
Seminarios	De forma presencial na aula se for: "Estudo de casos/análises de situacións", "Debates", "Seminarios", "Presentacións/Exposicions" De forma presencial nas titorías de despacho se for: "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios" De forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual): "Foros de discusión", "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios"
Foros de discusión	De forma presencial na aula se for: "Estudo de casos/análises de situacións", "Debates", "Seminarios", "Presentacións/Exposicions" De forma presencial nas titorías de despacho se for: "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios" De forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual): "Foros de discusión", "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios"
Presentacións/exposicións	De forma presencial na aula se for: "Estudo de casos/análises de situacións", "Debates", "Seminarios", "Presentacións/Exposicions" De forma presencial nas titorías de despacho se for: "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios" De forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual): "Foros de discusión", "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios"
Traballos tutelados	De forma presencial na aula se for: "Estudo de casos/análises de situacións", "Debates", "Seminarios", "Presentacións/Exposicions" De forma presencial nas titorías de despacho se for: "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios" De forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual): "Foros de discusión", "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios"
Resolución de problemas e/ou exercicios	De forma presencial na aula se for: "Estudo de casos/análises de situacións", "Debates", "Seminarios", "Presentacións/Exposicions" De forma presencial nas titorías de despacho se for: "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios" De forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual): "Foros de discusión", "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios"
Actividades introdutorias	De forma presencial na aula se for: "Estudo de casos/análises de situacións", "Debates", "Seminarios", "Presentacións/Exposicions" De forma presencial nas titorías de despacho se for: "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios" De forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual): "Foros de discusión", "Traballo tutelado", "Presentacións/Exposicions", Resolución de problemas e/ou exercicios"

Avaliación

Descrición	Cualificación
------------	---------------

Estudo de casos/análises de situacións	Avaliarase a capacidade crítica e de análise, nas preguntas ou participacións da/do estudante.	5
Seminarios	Avaliarase a capacidade 1. de análise, 2. crítica, 3. orixinalidade nas participacións da/do estudante.	20
Presentacións/exposicións	Avaliarase 1. a aplicación do aprendido nas lecturas e nas clases, 2. a estrutura e forma da presentación, 3. a coherencia da argumentación, 4. a xestión do tempo e dos medios empregados e 5. as respostas a eventuais preguntas.	20
Debates	Avaliarase a capacidade 1. de análise, 2. crítica, 3. de comparar e 4. para argumentar de xeito coherente, breve e conciso nas participacións da/do estudante.	10
Foros de discusión	Avaliarase 1. a coherencia, 2. o manexo da linguaxe técnica, 3. a capacidade para unha argumentación breve e concisa nos comentarios e respostas realizados nos foros de debate en FAITIC.	10
Traballos tutelados	Avaliarase (non precisamente nesta orde) 1. a aplicación do aprendido nas lecturas e nas clases, 2. a pulcritude en xeral, 3. a corrección da referenciación bibliográfica, 4. a estrutura, 5. o argumento, 6. a creatividade, 7. a orixinalidade do tema ou de certas ideas (se for o caso)	35

Outros comentarios sobre a Avaliación

A exposición debe levarse a cabo no período de clases, tal como todo o resto das actividades agás o traballo tutelado, que pode ser entregado en xullo (neste caso, unha avaliación con nota só se fará na segunda convocatoria).

O alumnado que non pode asistir ás clases e participar nas actividades presenciais debe contactar co docente no inicio do curso.

Existe a posibilidade de participar nos debates, seminarios e incluso realizar a exposición a distancia a través da plataforma FAITIC ou de outras TICs.

Bibliografía. Fontes de información

SELECCIÓN DA BIBLIOGRAFÍA QUE SE COMPLETARÁ NO INICIO DO CURSO:

Baltrusch, Burghard (2006): "O anxo da tradución" sobre a teoría da tradución crítica de Walter Benjamin, en *Viceversa* 13.

Buden, Boris / Nowotny, Stefan (2009): "Cultural translation. An introduction to the problem", en *Translation Studies*, Vol. 2, No. 2, 196-219.

(consulta do 7/1/2010).

(consulta do 7/1/2010).

Lefevere, André (1992): "Prewrite", en *Translation, Rewriting, and the Manipulation of Literary Fame*. London/New York: Routledge, 1-10.

Spivak, Gayatri Chakravorty (1999). "Translation as Culture" en *Translating Cultures*, ed. por Isabel Carrera Suárez, Aurora García Fernández, M. S. Suárez Lafuente, Hebden Bridge, U.K.: Dangaroo Press, 17-30.

(consulta do 7/1/2010).

Translate, en <<http://www.translate.eipcp.net/#redir#redir>> [revista dixital con abundante material de interese para a

materia].

Wolf , Michaela (2006): "Translation " Transculturation. Measuring the perspectives of transcultural political action", trad. de>en por Kate Sturge, en

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Traballo Fin de Máster/V01M047V01211

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticas/V01M047V01210

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía da Tradución e Interpretación/V01M047V01102

Crítica da Tradución e Paratradución/V01M047V01103

Outros comentarios

Recoméndase dispor das seguintes destrezas lectoras: portugués, galego e inglés.

O curso impartirase en lingua portuguesa e galega.